
Jedna škola, jeden profesor

Jedna škola, jeden profesor

26.4.2010, rubrika: Aktuálně, strana: 14, autor: Veronika Rodriguez

České vysoké školy čeká řešení velkého problému: ministerstvo školství chce zakázat, aby profesori mohli garantovat jeden obor na více univerzitách. Řada fakult proto možná vbrzku zanikne.

Politologie na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem dostane v dohledné době těžkou ránu. A možná bude muset skončit úplně. Proč? Ministryně školství Miroslava Kopicová přichystala opatření, které vysokoškolským pedagogům výrazně omezí možnost působit na více univerzitách či akademických institucích najednou. Budou se muset rozhodnout. A oslovení učitelé z Ústí dali jasně najevo, jaká bude jejich volba.

„Já jsem trvalý zaměstnanec Karlovy univerzity a na politologii v Ústí nad Labem jezdím jenom jednou týdně na jednu přednášku během jednoho semestru. Jsem tam garantem toho oboru, jiného nemají,“ odpovídá profesor Miloš Havelka a bez většího rozmýšlení naznačuje, kam zamíří, až bude novela platit. Na „venkovskou“ univerzitu prý jezdí jen proto, aby pomohl udržet obor tamním kolegům. V současnosti musí mít totiž jakýkoli vysokoškolský obor svého garanta na úrovni profesora či alespoň docenta - a roli profesora pro ústeckou politologii na sebe vzal Havelka. „Takže místo toho, abych psal nebo překládal, musím učit tam,“ krčí rameny Havelka. Za semestr přitom dostane pouhých 5400 korun.

Na dotaz, jak se po změně zákona rozhodne, odpovídá podobně i tamní docent Jiří Kocián: „Jsem kmenovým pracovníkem Akademie věd.“ Nyní kromě toho učí i na pražské Karlově univerzitě, takže ústecká politologie by byla až třetí v řadě.

Už kývli i senátoři

Ústí je ale jen jeden příklad za všechny. Potíže hrozí všem školám; a nejde jen o politologii. Opatření má být plošné. „Profesoři na stromech nerostou, takže univerzit bude muset být méně. Alespoň těch, které vychovávají magistry a inženýry,“ říká ministryně Kopicová. Spolu s několika dalšími odborníky sestavila materiál, který zavádí jednoduché pravidlo: jeden profesor bude smět napříště garantovat pouze jeden obor na jedné univerzitě. Mapovat to bude takzvaný registr docentů a profesorů. „Ti nejkvalitnější vyučující se tak přirozeně soustředí do míst, kde se dělá kvalitní věda,“ předpokládá ministryně. Ostatní školy buď zaniknou, nebo se sloučí. Další třeba omezí výuku - napříště budou vychovávat jen bakaláře. Na změnu vysokoškolského zákona už kývli poslanci a minulý týden prošla i Senátem.

V praxi se bude nový registr pro řadu univerzit a vysokých škol rovnat likvidaci. Které školy to budou, to si prý zatím ministerská akreditační komise netroufá odhadnout. „Nedá se to předjímat,“ potvrzuje člen komise Jiří Smrčka. V Česku je totiž 73 vysokých škol, které nabízejí celkem sedm tisíc studijních programů. Svou roli při udělování licencí přitom nehrají jen počty profesorů, ale i další věci. Třeba to, nakolik je škola tvůrčí či jakou vykazuje výzkumnou činnost.

Rozhoduje hypotéka

Podle prorektora pro studijní záležitosti kolínské Akademie Rerum Civium Vladimíra Srba budou mít na rozhodování pedagogů vliv i jiné záležitosti, třeba osobní. „Vliv bude mít jistě i výše hypotéky, počet členů domácnosti a podobně,“ odhaduje Srb. Přičemž na soukromých školách podle něho nabídnou akademikovi nesrovnatelně lepší platové podmínky než na škole veřejné.